

- Hav och miljöteknik på agendan
- Burfiskeförsök i Hanöbukten
- Aktuellt från syresättningsprojektet
- Ordförandeskapet i KIMO International till Simrishamn
- Sea of Inventions – miljöteknik för ett friskare Östersjön
- Nominera till Östersjöfondens pris
- Folkrörelse för finansiering av tillväxt företag

Foto: Tina Schedvin

Foto: Bengt Bengtsson

Hav och miljöteknik på agendan

I dagarna startas ett projekt för att initiera en utveckling av Marint centrum som arena för produkt- och affärsutveckling inom miljöteknik med koppling till hav och havsmiljö. Projektet kommer att vara handlingsorienterat, bl. a. kommer man att jobba med rådgivning, att utveckla projekt- och affärsidéer och bidra till att söka extern finansiering till verksamheter som får sin hemvist på Marint centrum. Projektet riktar sig såväl till företag och organisationer som redan finns på Marint centrum, som till företag runtom i vår region. Projektet kommer också att samarbeta med Marint centrum och Ideon Innovations inkubator Blue Innovation. För att hitta kvalificerade projektledare till projektet har en upphandling genomförts, som vanns av IVL Svenska Miljöinstitutet. IVL har utöver specialistkompetens inom hav/

vatten och miljöteknik, mångårig erfarenhet av företagsrådgivning och affärsutveckling och ett mycket brett kontaktnät inom dessa områden. Projektet pågår under ett års tid och en viktig uppgift i projektets slutskede är framtagandet av en plan för hur verksamheten kan utvecklas vidare efter projektets avslutande.

Projektet delfinansieras av Europeiska regionala utvecklingsfonden. Vill du veta mer och undersöka om ditt företag eller din idé kan få hjälp genom projektet, tveka inte att kontakta oss.

Burfiske i Hanöbukten

Det småskaliga kustfisket (garn-, krok- och ryssjefiske m.m.) hotas idag av ett växande sälbestånd i Östersjön och av dålig lönsamhet. Gråsälspopulationen har sedan början av 1990-talet växt med ca 10 % per år och beräknas idag uppgå till runt 30 000 individer,

Aktuellt från syresättningsprojektet

Som vi tidigare berättat pågår på Marint centrum ett forskningsprojekt med syfte att testa syresättning av syrefattiga bottenvatten, för att åtgärda problemet med döda botten och algblooming i Östersjön. Tillsammans med åtgärder för att minska närsaltläckage från fastlandet är tanken att syrepumpar ska hjälpa till att återställa de naturliga självreningprocesserna i Östersjön. Åtgärden förväntas få flera gynnsamma effekter på arter som är beroende av en balanserad syresituation under någon fas av sin livscykel, t. ex. lekande torsk. På längre sikt väntas detta även ha positiva effekter för turist- och fiskerieringen.

WEBAP I, den vågdrivna syrepump som har installerats i Hanöbukten utanför Simrishamn, har varit i drift i flera månader nu och insamlad data från anläggningen används kontinuerligt av forskare som är involverade i projektet för att utvärdera effektiviteten, analysera förbättringspotentialen och upptäcka eventuella negativa sidoeffekter och framtida problem. Systemanläggningen WEBAP II, en elektrisk pump som används i Stockholms yttre skärgård, används parallellt för att undersöka miljöeffekterna i ett mer avgränsat system.

För den intresserade finns det flera sätt att se den vågdrivna pilotanläggningen i drift. Vid bra vä-

som förorsakar betydande ekonomiska förluster för ostkustfiskarna i form av skadade redskap och förstörda eller uppättna fångster.

Utvecklandet av sälsäkra fiskeredskap såsom torskfiskeburar syftar till att förebygga de skador som sälén förorsakar fisket, men har också andra fördelar. Burfiske är en flexibel och lättarbetad fiskemetod som minskar arbetsinsatsen till havs. Detta skapar möjligheter att fokusera på kvalitets- och prishöjande verksamheter och utvecklandet av etiskt och biologiskt hållbart fångade fiskprodukter. Bättre arbetsvillkor och lönsamhet kan också bidra till att höja yrkets attraktivitet.

Projektet bygger vidare på det arbete med tester av torskburar som bedrivits av Havs- och Vattenmyndigheten (tidigare Fiskeriverket) under de senaste två åren. Nu ska yrkesfiskare testa de fem framtagna burarna och närmare undersöka de praktiska och tekniska förutsättningarna för en implementering av burfiske som

en kompletterande eller ersättande kommersiell fiskemetod. Under hösten 2011 genomförs försöksfiske som innebär att de utvalda båtarna får en chans att bekanta sig med alla burmodellerna och utvärdera dessa i samråd med projektgruppen. De burar som verkar mest lovande väljs ut till en andra försöksperiod, under april till oktober 2012, då samma båtar fortsätter att bedriva ett fullskaligt försöksfiske med uppemot 250 burar per båt.

Projektet drivs av Sydkustens Fiskeområde i samarbete med regionens yrkesfiskare. Finansieringen kommer från EU:s Fiskerifond, Havs- och Vattenmyndigheten, Jordbruksverket, projektet Sälår & Fiske och Region Skåne. Följ utvecklingen i projektet genom bloggen <http://burfiske.southbalticflag.se>. Du kan också besöka Marint centrum där det just nu finns en utställning som visar de aktuella burarna och berättar mer om projektet. Öppet vardagar kl. 8-18 och lördagar kl. 9-17.

Marint centrum

Sparbanken Syds
Stiftelse för Tillväxt

En investering för framtiden

EUROPEISKA UNIONEN
Europeiska regionala
utvecklingsfonden

derförhållanden kan den skådas från Stenshuvuds topp. Ett annat alternativ är genom den installerade kamera som skickar bilder live till projektets hemsida www.webap.ivl.se (notera att kameran endast är aktiverad under utvalda tider för att kontrollera elförbrukningen). Vidare arbetar projektledningen för att skapa en modell och utställning som ska visa upp pilotprojektet på Marint centrum under nästa år.

Projektet drivs av IVL Svenska Miljöinstitutet (koordinator), Kungliga Tekniska Högskolan och Simrishamns kommun, representanter från stat och näringsliv samt ett stort antal lokala samarbetspartners. – Utan det lokala intresset och stödet skulle projektet inte ha kunnat genomföras, säger projektledaren Christian Baresel vid IVL och hälsar och tackar alla inblandade företag och aktörer i regionen för deras medverkan i projektet.

Foto: IVL Svenska Miljöinstitutet

Ordförandeskapet i KIMO International till Simrishamn

Simrishamnspolitikern tillika ordföranden i KIMO Baltic Sea, Monica Gripp, har utsetts till president för KIMO International i samband med organisationens årsmöte i Aberdeen i oktober. KIMO International, som bildades för 21 år sedan, är ett internationellt nätverk för kustkommuner som vill värna havs- och kustmiljön. Organisationen har i dag 160 medlemskommuner i norra Europa, däribland i Sverige, Storbritannien, Nederländerna, Belgien, Tyskland, Danmark, Estland och Litauen. 2008 tog Simrishamns kommun initiativ till KIMO Baltic Sea, eftersom man ansåg att det behövdes ett större fokus på just Östersjön. Till ordförande valdes då Monica Gripp, som nu alltså blir ordförande också för moderorganisationen KIMO international.

– Det finns gott om utmaningar att möta! säger Monica Gripp. Exempel på områden som KIMO verkar inom är säkerheten på containerskepp, vilka ibland har dåligt säkrad last eller alltför mycket last, skräpfiske, alltså att fiska upp skräp ur havet, fartygsutsläpp samt mikroplaster.

– På mötet i Aberdeen visades en film om de farliga mikroplasterna och om problemen som orsakas av att fågel och fisk får i sig plast när de äter. Så småningom är djurens magar så fyllda av plast att djuren avlider, säger Monica Gripp.

Foto: Tina Schedvin

– Listan är lång på allt som behöver göras för att rädda Östersjön och andra hav och det är helt nödvändigt att vi samarbetar internationellt.

– KIMO International har observationsstatus i HELCOM och har genom tidigare presidenter och sekreterare haft kontakter med sina regeringar och EU, vilket nu blir viktigt för mig att följa upp, avslutar Monica Gripp.

Sea of Inventions – miljöteknik för ett friskare hav

Patent- och registreringsverket (PRV) har nyligen lanserat databasen Sea of Inventions, som samlar patent med koppling till HELCOM:s åtgärdsplan för Östersjön, dvs. teknik som säger sig bidra till dessa miljöåtgärder. Projektet har sin bakgrund i en önskan att praktiskt demonstrera nyttan med patentinformation, men också i en vilja att bidra till en starkare innovationsutveckling

Marint centrum

Sparbanken Syds
Stiftelse för Tillväxt

En investering för framtiden

EUROPEISKA UNIONEN
Europetska regionala
utvecklingsfonden

i Östersjöregionen och en bättre Östersjömiljö.

Databasen kan användas som inspirationskälla för teknikutvecklare som vill hitta alternativa vägar fram i sitt utvecklingsarbete eller hitta teknik att vidareutveckla. Den kan också användas av den som vill lösa ett miljöproblem men som i nuläget är utlämnad till dyra befintliga produkter och vill hitta alternativ. Det kan också handla om entreprenörer som vill kommersialisera produkter, nylansera gammal men fullgod teknik som billigt alternativ till den senaste tekniken. Ett annat användningsområde är möjligheten att använda patentinformation till att få ett helikopterperspektiv över hela teknikområden. Som exempel kan nämnas små reningsanläggningar för avlopp till sommarstugor och anläggningar som renar avloppsvatten på fartyg. I båda fallen kan man se en ökad efterfrågan p.g.a. nya regler, men den svenska aktiviteten på dessa områden är ganska låg. Kanske skulle inhemsk teknik kunna tillgodose den ökade efterfrågan?

Du hittar databasen på adressen www.seaofinventions.se. Det finns också en blogg med adressen <http://seaofinventions.wordpress.com>.

Nominera till Östersjöfondens pris

Varje år delar Stiftelsen Ålandsfonden för Östersjöns framtid, i dagligt tal Östersjöfonden, ut ett pris till en person, institution eller organisation för betydelsefulla och framstående insatser till förmån för Östersjöns miljö. Insatserna kan gälla praktiska och/eller tekniska lösningar, forskning, utbildning eller andra aktiviteter som bidrar till att Östersjöns tillstånd förbättras.

Nomineringar kan omfatta aktiviteter eller insatser som har med miljöfrågor i Östersjön att göra. Det kan handla om personer eller organisationer som arbetar med praktiska och/eller tekniska lösningar på miljöproblem. Kandidaterna kan vara aktiva inom vetenskapens område, i någon miljörelaterad eller i kulturlivet. Även administratörer eller beslutsfattare i såväl näringsliv som offentlig förvaltning omfattas. Kandidaterna skall representera någon av de nio Östersjöstaterna. Nomineringen kan göras på svenska eller engelska senast den 21 november 2011.

För nomineringsblankett och mer information se www.ostersjofonden.org eller kontakta Edgar Öhberg +358 (0)457 313 58 94, edgar.ohberg@ostersjofonden.org.

Folkrörelse för finansiering av tillväxtföretag

En av hörnstenarna i Marint centrumets verksamhet är synen på havet som en resurs, som bör nyttjas på ett hållbart sätt och fungera som bas eller inspiration till nya idéer och företag. Under resan från idé till framgångsrikt företag krävs som bekant kapital, något som grundarna av den Skånebaserade stiftelsen Framtidslyftet har tagit fasta på. De menar att det saknas privat riskkapital i Sverige och har startat ett upprop för att förbättra situationen. Idén är enkel: få in gåvor från privatpersoner, företag och andra organisationer och sedan investera pengarna i unga och innovativa företag med global potential. Eventuella vinster går tillbaka till stiftelsen och sedan vidare till nya bolag. Hittills har ca 270 givare gått med och snittgåvan ligger på 4 000 kronor. Intressant? Mer information finns på <http://framtidsllyftet.se/>.

Vet du att Marint centrum finns på Facebook?

Marint centrum finns som grupp på Facebook – gå med, ta del av vad vi gör och dela gärna själv med dig av havs- och innovationsrelaterade nyheter och tankar. Sök på "Marint centrum Simrishamn" och gå med idag!

Nästa nyhetsbrev kommer strax före jul!

Kontakt: Madeleine Lundin, Utvecklingsansvarig
Marint centrum, Varvsgatan 4, 272 36 Simrishamn
0414-81 91 24 madeleine.lundin@simrishamn.se
www.simrishamn.se/marint-centrum

Marint centrum

Sparbanken Syds
Stiftelse för Tillväxt

En investering för framtiden

EUROPEISKA UNIONEN
Europetska regionala
utvecklingsfonden